

SA GØR ÆG NOGET

DA OMKEMT

Indhold

En kombination af formidlings- og vurderingsøvelser, hvor eleverne skal lære at vurdere, hvordan man sætter fokus på og forandrer utilfredsstillende situationer i skolemiljøet og samfundet. Det er vigtigt, at eleverne kender til basale rettigheder, pligter og medansvar, når de kastes ud i opgaven. Dette kendskab kan sikres ved at arbejde med opgaverne [Ret og pligt som borger i Danmark](#) og [Ret og pligt som skoleelev](#).

Formål

At eleverne bliver bevidste om hvilke muligheder de har for at skabe positive forandringer på skolen og i samfundet. At eleverne får færdigheder i forhold til at skabe positive forandringer.

Fag

Dansk og samfundsfag

I relation til trinmålene for faget dansk efter 9. klassetrin arbejdes der med at kunne lede møder og styre diskussioner og indsamle stof og disponere indholdet, så det fremmer hensigten med kommunikationen samt bruge skrivning bevidst og varieret som støtte for tænkning. Derudover arbejdes der med at udtrykke sig i billeder, lyd og tekst i komplekse produktioner samt i dramatisk form. I relation til samfundsfags trinmål efter 9. klasse arbejdes der konkret og i en lokal kontekst med at give eksempler på, hvordan forskellige former for magt og ressourcer har indflydelse på politisk deltagelse og politiske beslutningsprocesser. Sidst, men ikke mindst arbejdes der med at reflektere over betydningen af egne og andres rettigheder og indgå sagligt i en demokratisk debat om samfundsmæssige problemstillinger og løsningsmuligheder.

Tidsforbrug

4 lektioner

Materialer

Evt. tøj til udklædning, pap, karton og tuscher – alt efter elevernes valg af aktionsform. Eleverne.

Beskrivelse

Udlever en kopi af arket [Rettigheder, rammer og pligter](#) og gennemgå det. Arket viser syv udvalgte rettigheder, som skoleelever har, og de pligter de er balanceret af.

Bed nu eleverne i grupper vurdere om der er forhold i relation til disse rettigheder eller andre rettigheder, der ikke er i orden og/eller som kan forbedres. Fx: Er undervisningsmiljøet på skolen i orden? Er der medbestemmelse i undervisningen og/eller på skolen generelt? Eller lignende.

Bed derefter grupperne vurdere, hvad der er allervigtigst at tage fat på fra deres skolevirkelighed med henblik på at skabe positive forandringer på skolen.

Lav en grundig gennemgang af arket "Skolen i Danmark", som viser, hvem der har indflydelse på og er til stede på en skole, og hvem der er uden for skolen og har indflydelse på forhold i skolen. Lad nu eleverne vurdere, hvem det er vigtigst at gå til, når de vil skabe forandring indenfor deres valgte område. Hvem er de vigtigste samarbejds- og alliancepartnere? Er det de andre elever, elevrådet, skoleledelsen, skolebestyrelsen forvaltningen, kommunalpolitikere, undervisningsministeren eller andre? Det afhænger af indsatsområdet eleverne vælger.

Lad derefter eleverne udarbejde en handleplan (se arket situation – vision – aktion), der så omhyggeligt som muligt beskriver hvad de vil lave om (situation), hvordan de ønsker situationen skal/bør være (vision) og hvordan de vil nå deres mål (aktion) – herunder hvem de vil samarbejde med for at nå deres mål, og hvilke argumenter de vil bruge også i form af rettigheder.

Fx : "Vi vil ændre på et dårligt psykisk arbejds-/undervisningsmiljø, derfor vil vi sammen med elevrådet og skolens ledelse og lærere iværksætte en antimobbekampagne, der sætter fokus på det fælles ansvar vi har for at skabe et godt undervisningsmiljø og lave en ny antimobbepolitik.

Eller; "Vi vil ændre på elevrådets dårlige arbejdsforhold og kæmpe for, at elevrådet får et egnet lokale, den fornødne økonomiske og sekretærmæssige bistand fra skolen (jf. elevrådsbekendtgørelsen), så elevernes medbestemmelse kommer til sin ret. Derfor vil vi gå til skolebestyrelsen og fremlægge vores sag via de to elevrepræsentanter, der sidder i skolebestyrelsen.

Lad derefter eleverne vurdere, hvilken måde de bedst kommer ud med deres budskab og får den fornødne opbakning på ved at lade dem teste forskellige metoder - fx lave en lille sketch, oprette en facebookgruppe, blogge, skrive til pressen, arrangere en demonstration eller lignende, der kan illustrere deres idé.

Lad eleverne vise frugten af deres anstrengelser til hinanden.

Refleksion og opsamling:

Lad afslutningsvis eleverne reflektere over, hvilken udtryksmåde der sandsynligvis vil virke bedst med henblik på, at de når deres mål.

Spørg også eleverne:

”Har I før prøvet at lave denne type aktioner og formidlingsformer? Har I fx deltaget i demonstrationer før? Hvordan tror I, at de forskellige aktionsformer vil virke? Hvis I skulle gå videre med én af handlingsplanerne og tilhørende aktionsform, hvilken én ville I da vælge? Findes der alternative måder, hvorpå man kan gøre opmærksom på en sag? Vil denne type aktioner kunne bruges i en større sammenhæng – ude i det store samfund?”

Bilag

BØRN OG UNGES RETTIGHEDER, RAMMER OG FORPLIGTELSE I SKOLEN

RETTIGHEDER

Ret til ikke at blive mobbet

Ret til at medbestemme
i undervisningen

Ret til et godt
undervisningsmiljø

Ret til at have et elevråd

Ret til at få valgt
to medlemmer
ind i skolebestyrelsen

Ret til at blive hørt i sager,
der vedrører én selv

Ret til at ytre sig

RAMMER

Trivsels erklæringen

Lovbestemte krav
til undervisningen
Folkeskoleloven § 18

Undervisningsmiljøloven

Folkeskoleloven § 46 stk. 2
Bekendtgørelse om
elevråd i Folkeskolen

Folkeskoleloven § 42 stk. 3

Børnekonventionen Art. 12
Folkeskoleloven § 18
Folkeskoleloven § 45
Folkeskoleloven § 46

Børnekonventionen
og Grundloven

FORPLIGTELSE

Mobning skal meldes
til de voksne
Behandle andre med respekt

Tage ansvar for undervisningen
Bruge sin medbestemmelse
konstruktivt

Gøre opmærksom på, hvis noget
ikke er, som det skal være.
Rydde op efter sig og passe på
skolens inventar og materialer

Bakke op om elevrådet
og dets arbejde

Bakke op om de valgte
repræsentanter

Respektere, at de andre
parter i sagen også har ret
til at blive hørt

Man må ikke krænke
andres rettigheder

Folketinget					
Regeringen Undervisningsminister Tina Nedergaard Undervisningsministeriet Afdelingen for Grundskolen					
Borgmesteren Kommunalbestyrelsen Undervisningsudvalget					
Skoleforvaltningen					
Kommunens Fælleselevråd					
Skolebestyrelsen					
Skoleledelsen					
Kontaktforældre		Elevråd		Pædagogisk Råd	
Samarbejdsudvalg					
Elever	Forældre	SFO	Kantine/Bod	Lærere	Teknisk/Administrativt personale

HANDLEPLAN!

Skole:

Navne og klasser:

SITUATION!

Hvad skal laves om? Hvad kan blive bedre? Hvordan er situationen lige nu?

VISION!

Hvordan skal det helst se ud i fremtiden? Hvordan ville vi ønske det var?

AKTION!

Hvad skal vi gøre for at ændre på situationen og nå visionen? Hvem gør hvad, hvornår og hvordan?

Følg med på
facebook.com/demokratifordi

Besøg os på
www.demokratifordi.dk

